

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

BULETIN INFORMATIV

Semestrul II 2016

Cuprins

Energie Electrică

- ♦ Principalele reglementări emise în sectorul energiei electrice în semestrul II 2016
- ♦ Monitorizarea pieței de energie electrică în semestrul II 2016

Promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență

- ♦ Principalele reglementări emise în sectorul energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență în semestrul II 2016

Gaze Naturale

- ♦ Principalele reglementări emise în sectorul gazelor naturale în semestrul II 2016
- ♦ Monitorizarea pieței de gaze naturale în semestrul II 2016

Eficiența energetică

- ♦ Rezultatele activității de autorizare/atestare a auditorilor și managerilor energetici

Evenimente din sector cu participarea ANRE

ENERGIE ELECTRICĂ

Principalele reglementări emise în sectorul energiei electrice în semestrul II 2016

- ⇒ Metodologia de monitorizare a pieței reglementate de energie electrică;
- ⇒ Regulamentul de etichetare a energiei electrice;
- ⇒ Modificarea și completarea Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament de către operatorii de rețea;
- ⇒ Clasificarea unităților generatoare și a centralelor electrice;
- ⇒ Regulamentul pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalații electrice;
- ⇒ Regulamentul pentru autorizarea electricienilor, verificatorilor de proiecte, responsabililor tehnici cu execuția, precum și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice;
- ⇒ Metodologia de întocmire a Raportului anual de către titularii de licențe din sectorul energiei electrice;
- ⇒ Modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică;
- ⇒ Modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice de operatori, alții decât operatorii de distribuție concesionari;
- ⇒ Modificarea și completarea Metodologiei privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă;
- ⇒ Contractul-cadru pentru utilizarea Sistemului electroenergetic național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” - S.A. și beneficiar;
- ⇒ Tariful reglementat pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice perceput de operatorul de transport și de sistem pentru utilizarea Sistemului Electroenergetic Național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice;
- ⇒ Tarifele specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă;
- ⇒ Tarifele reglementate de energie electrică aplicate de furnizorii de ultimă instanță clienților casnici care nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate precum și a condițiilor de aplicare a tarifelor reglementate și a tarifelor Componenta de Piață Concurențială;
- ⇒ Tariful mediu pentru serviciul de transport, a tarifului pentru serviciul de sistem, a tarifelor zonale aferente serviciului de transport și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, practicate de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” - S.A.;
- ⇒ Tariful reglementat practicat de operatorii pieței de energie electrică.

Metodologia pentru emiterea avizelor de amplasament de către operatorii de rețea

Urmărind impactul pozitiv asupra activității de emitere de către operatorii de rețea a avizelor de amplasament și necesitatea explicitării etapelor, a acțiunilor operatorului de rețea, a modalității de stabilire a tarifelor de emitere a avizelor a fost modificată și completată Metodologia pentru emiterea avizelor de amplasament de către operatorii de rețea. Metodologia stabilește etapele și procedurile necesare pentru emiterea avizelor de amplasament de către operatorii de rețea, inclusiv pentru încheierea contractului pentru eliberarea amplasamentului și/sau pentru realizarea condițiilor de coexistență și pentru realizarea lucrărilor de eliberare a amplasamentului/realizarea condițiilor de coexistență între obiectivul propus și rețelele electrice.

Proiectele de infrastructură transeuropeană de transport sunt investiții publice de importanță strategică pentru România, care asigură conectivitatea cu coridoarele de transport europene și creșterea mobilității populației și a mărfurilor,

influențând în mod direct relațiile economice și dezvoltarea mediului de afaceri la nivel național. Completările referitoare la emiterea avizelor de amplasament favorabile condiționate pentru proiecte de infrastructură de transport transeuropeană au ca efect evitarea întârzierilor în implementarea acestor proiecte, cu impact favorabil în asigurarea accelerării realizării interconectării dintre rețeaua de transport de interes național/regional cu cea europeană.

O parte din prevederile nou introduse au ca scop evitarea apariției cazurilor în care se construiesc locuințe individuale amplasate la distanțe mari față de rețelele electrice de distribuție, pentru racordarea cărora este necesară extinderea rețelelor electrice și a căror realizare este inefficientă economic pentru operatorul de rețea. În aceste cazuri, proprietarii imobilelor s-ar afla într-o situație extrem de dificilă având în vedere necesitatea asigurării alimentării cu energie electrică a locuințelor.

Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice de operatori, alții decât operatorii de distribuție concesionari

Versiunea revizuită a *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice de operatori, alții decât operatorii de distribuție concesionari* prezintă continuarea procesului de reglementare a activității de distribuție a energiei electrice desfășurate de operatorii de distribuție, alții decât cei concesionari început în anul 2013, în următoarele direcții:

- ♦ simplificarea procedurilor și reducerea costurilor aferente, prin crearea posibilității ca operatorii economici care asigură prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice să poată stabili și aplica tarife care să nu depășească anumite limite precizate în cadrul Metodologiei, fără a mai solicita aprobarea acestora de către ANRE prin emiterea unei decizii în acest sens;
- ♦ precizarea condițiilor de desfășurare a serviciului de distribuție a energiei electrice.

Prin modificările și completările aduse prevederilor *Metodologiei* se urmărește impactul pozitiv asupra operatorilor de distribuție, alții decât cei concesionari, prin reducerea costurilor și a formalităților, ca urmare a prevederii unui set de reguli și principii pentru stabilirea și aplicarea de tarife de distribuție care nu sunt aprobate explicit de către ANRE. În același timp, uniformizarea modului de determinare a tarifelor de distribuție aplicate de operatorii de distribuție alții decât cei concesionari aduce mai multă coerență, predictibilitate și fluidizează desfășurarea activității de distribuție. De asemenea, se estimează că modificările propuse vor determina responsabilizarea operatorilor de distribuție și impulsionarea către o mai bună gestionare a costurilor aferente desfășurării activității de distribuție.

Regulamentul de etichetare a energiei electrice

Având în vedere ultimele modificări și completări aduse legislației primare și secundare ce transpun în cadrul legal și de reglementare din sectorul energiei electrice prevederile art. 3 alin. (9) lit. a) și b) din Directiva Europeană 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE, ANRE a elaborat forma revizuită a Regulamentului de etichetare a energiei electrice.

Sistemul de etichetare a energiei electrice are drept scop:

- a) informarea clienților finali cu privire la

structura, proveniența și impactul asupra mediului pentru energia electrică furnizată acestora, într-un mod inteligibil și ușor de comparat la nivel național;

- b) promovarea concurenței pe piața de energie electrică, prin asigurarea unui criteriu suplimentar la selectarea furnizorului;
- c) promovarea SRE și a tehnologiilor curate, în vederea reducerii impactului sectorului energiei electrice asupra mediului înconjurător;
- d) armonizarea cu prevederile legislației comunitare specifice.

Regulamentul pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalații electrice

Noul regulament prezintă o simplificare / îmbunătățire a procedurii de acordare, modificare, suspendare și retragere a atestatelor acordate de către ANRE operatorilor economici.

Necesitatea revizuirii Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalații electrice a venit ca urmare a:

- a) experienței obținute de ANRE în urma desfășurării activității de atestare a

operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalații electrice din sistemul electroenergetic în ultimii 12 ani;

- b) propunerilor de îmbunătățire a reglementării transmise de persoane fizice sau juridice;
- c) necesității actualizării Regulamentului cu scopul punerii în concordanță cu actualele prevederi legislative primare, precum și cu realitatea sistemului.

Regulamentul pentru autorizarea electricienilor, verficatorilor de proiecte, responsabililor tehnici cu execuția, precum și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice

Regulamentul pentru autorizarea electricienilor, verficatorilor de proiecte, responsabililor tehnici cu execuția, precum și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice stabilește:

- a) condițiile pentru autorizarea electricienilor în domeniul instalațiilor electrice;
- b) condițiile pentru autorizarea verficatorilor

de proiecte și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice tehnologice;

- c) competențele, drepturile și obligațiile persoanelor fizice autorizate.

Noua versiune a Regulamentului are ca scop clarificarea și îmbunătățirea procedurii de autorizare a persoanelor fizice care desfășoară activități cu privire la instalațiile electrice.

Metodologia de monitorizare a pieței reglementate de energie electrică

Metodologia de monitorizare a pieței reglementate de energie electrică crează cadrul procedural al activității de monitorizare a pieței reglementate de energie electrică, printre prevederile acesteia regăsindu-se:

- indicatorii utilizați de ANRE în vederea monitorizării pieței reglementate de energie electrică;
- datele și informațiile necesare în activitatea de monitorizare a pieței reglementate de energie electrică;
- obligațiile de raportare a datelor și informațiilor necesare de către participanții ce activează pe piața reglementată (producătorii și furnizorii de energie electrică).

Prin activitatea de monitorizare a pieței reglementate de energie electrică se urmărește determinarea rezultatelor statistice și a parametrilor relevanți ai acestui segment de piață precum și evoluția acestora, având în vedere realizarea următoarelor obiective:

- evaluarea anuală detaliată a funcționării pieței reglementate de energie electrică în

condițiile renunțării treptate la aplicarea tarifelor reglementate;

- evaluarea eficienței furnizorilor de ultimă instanță în asigurarea serviciului universal și îndeplinirea obligațiilor de serviciu public;
- depistarea eventualelor deficiențe ale cadrului de reglementare a pieței reglementate de energie electrică sau ale modului de aplicare a acestuia de către operatorii economici implicați și propunerea de măsuri de remediere;
- elaborarea, o dată la doi ani, a raportului referitor la prețurile reglementate ca obligații de serviciu public și impactul acestora asupra pieței de energie electrică;
- realizarea la solicitarea autorităților naționale și europene de rapoarte, publicarea pe site-ul ANRE a informațiilor relevante referitoare la impactul eliminării tarifelor reglementate precum și în ceea ce privește rezultatele implementării serviciului universal și obligațiilor de serviciu public.

Monitorizarea pieței reglementate de energie electrică în semestrul II 2016

În conformitate cu art. 22 alin. (5) și (6) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, ANRE monitorizează efectul pieței reglementate asupra pieței concurențiale în condițiile eliminării treptate a tarifelor reglementate de energie electrică la consumatorii finali care nu uzează de dreptul de eligibilitate. Menționăm că în anul 2016 calendarul de eliminare a tarifelor reglementate a prevăzut achiziționarea de către FUI, din piața concurențială, în vederea furnizării energiei electrice la clienții finali care nu au uzat de dreptul de eligibilitate, a unei cantități de energie electrică care să acopere:

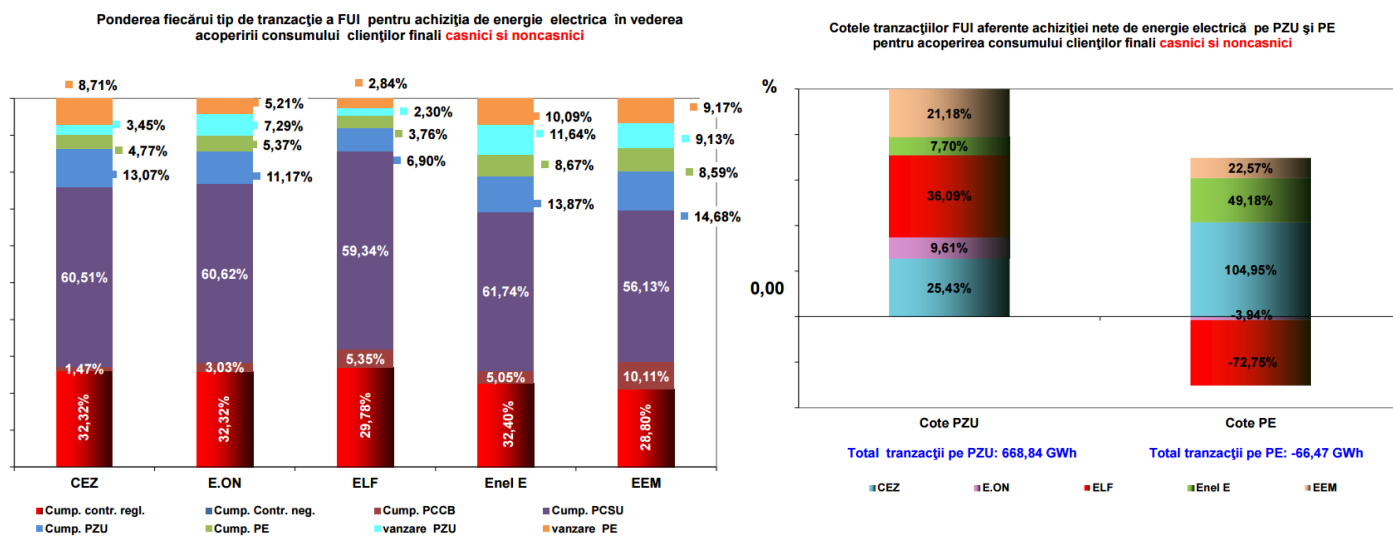
- ⇒ în cazul clienților noncasnici: 100% din consum;
- ⇒ în cazul clienților casnici: 60% din consum, în perioada ianuarie – iunie 2016;
- ⇒ în cazul clienților casnici: 70% din consum, în perioada iulie – decembrie 2016.

Consumul de energie electrică al clienților casnici în anul 2016

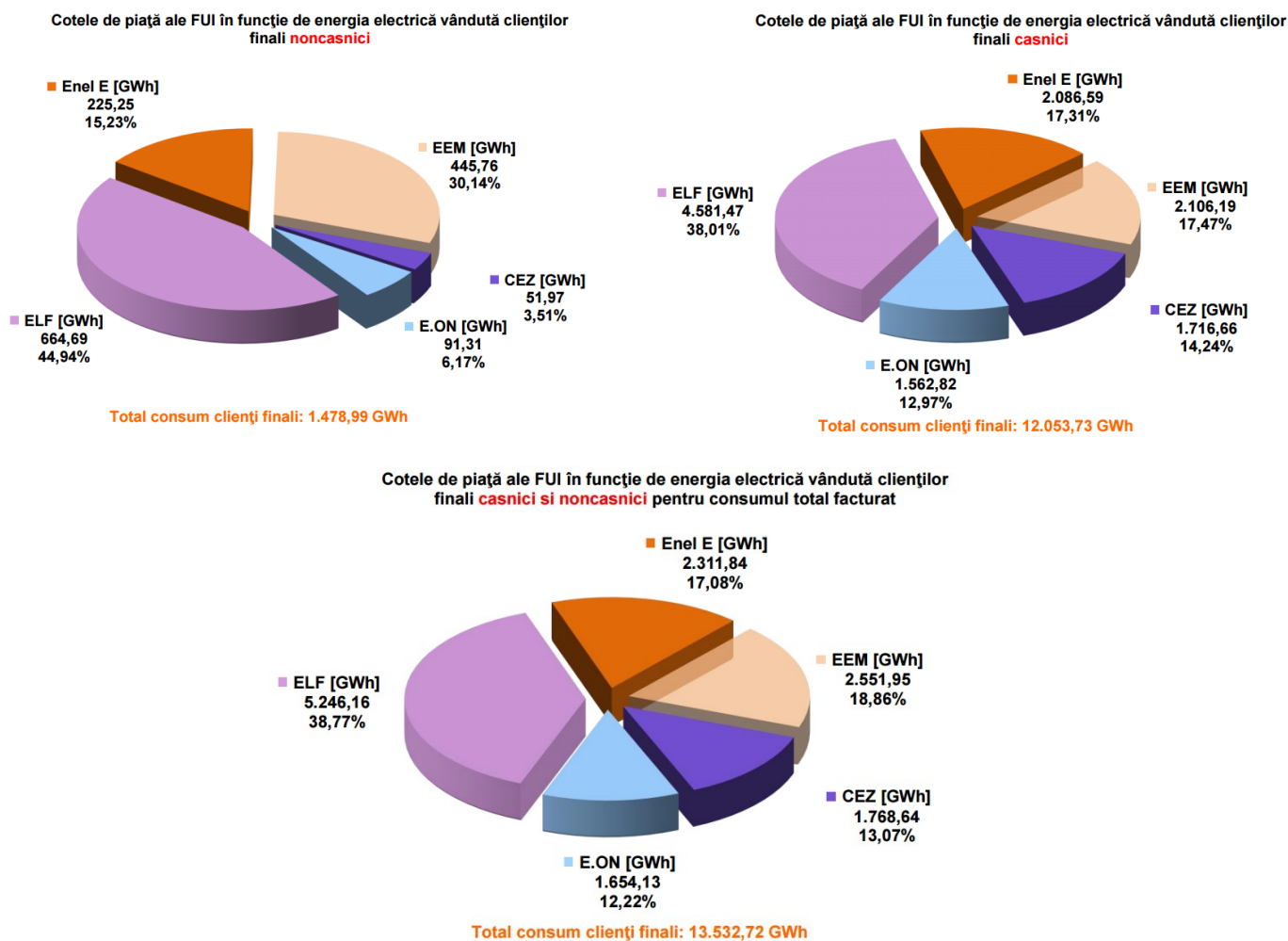
Consum clienți casnici/FUI	Consum prognozat [GWh]	Consum realizat [GWh]	Abatere procentuală
CEZ	571,70	605,44	5,90%
E.ON	534,54	546,26	2,19%
ELF	1562,25	1605,64	2,78%
Enel E	748,89	734,55	-1,92%
EEM	734,89	740,82	0,81%
Total FUI	4152,27	4232,72	1,94%

Date privind cotele de piață ale FUI în anul 2016, din punct de vedere al achiziției angro de energie electrică pe categorii de tranzacții sunt prezentate comparativ în următoarele două grafice:

Cotele de piață aferente FUI

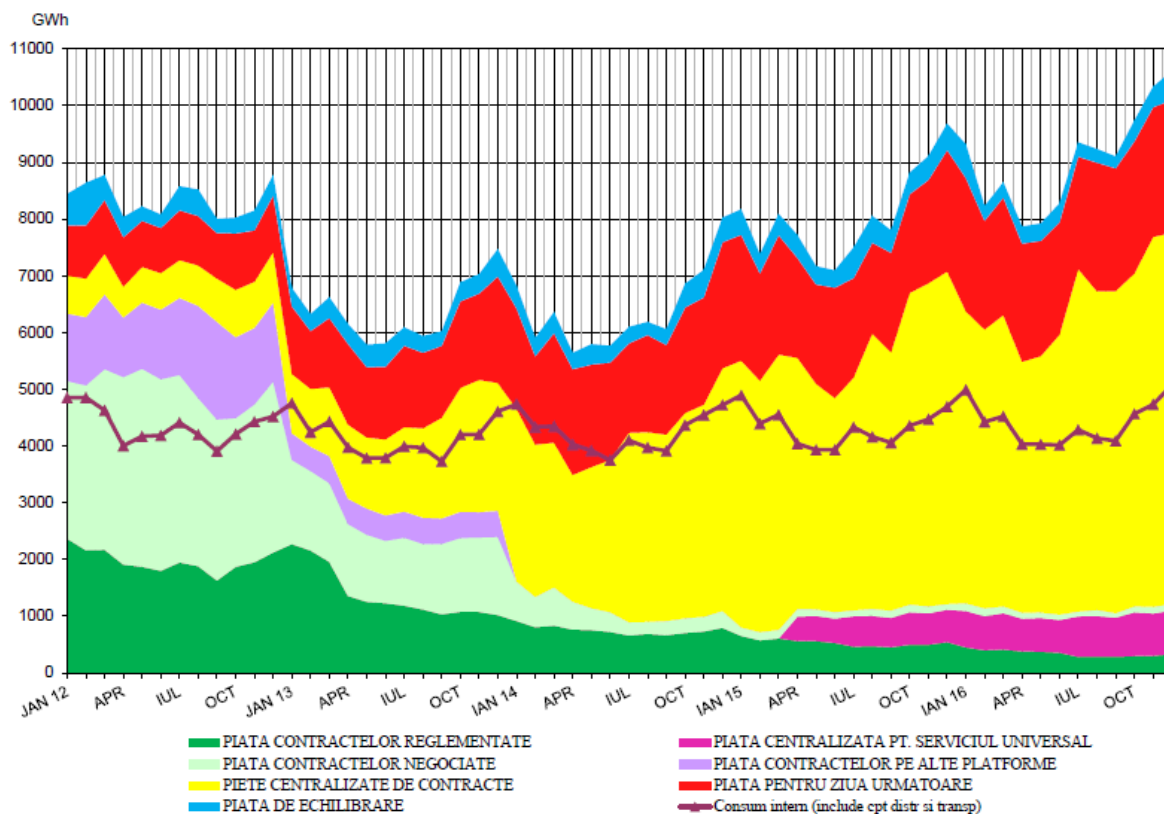
Date privind cotele de piață ale FUI în anul 2016, din punct de vedere al vânzării de energie electrică la clienți finali, sunt prezentate comparativ în următoarele trei grafice, pe fiecare tipuri de clienți și pe total:

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor de ultimă instanță – prelucrare SMOSU - AN 2016

Piața angro de energie electrică

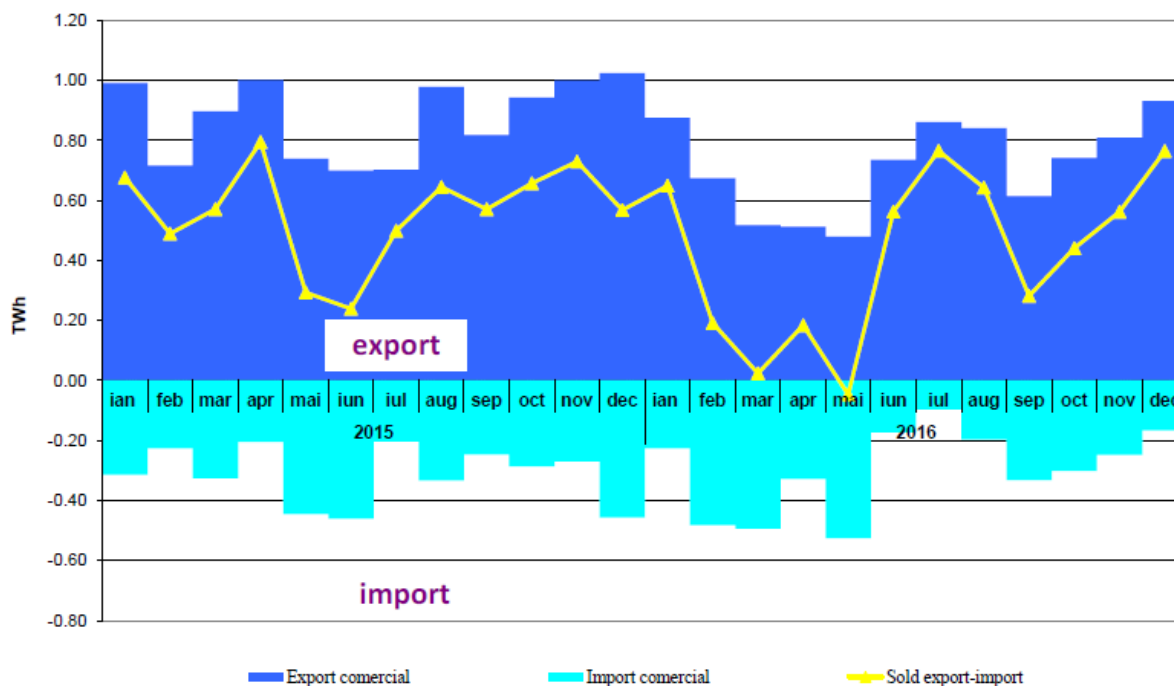
Evoluția lunară a volumelor tranzacționate pe componentele pieței angro comparativ cu consumul intern

Sursa: Raportările lunare ale operatorilor economici participanți la piața angro, OPCOM S.A. și CNTEE TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare SMPE

Notă: Volumele tranzacționate pe piața contractelor bilaterale negociate, prezentate în graficul anterior, nu includ cantitățile contractelor de export.

Evoluția exportului, importului și soldului export-import în ultimele 24 de luni

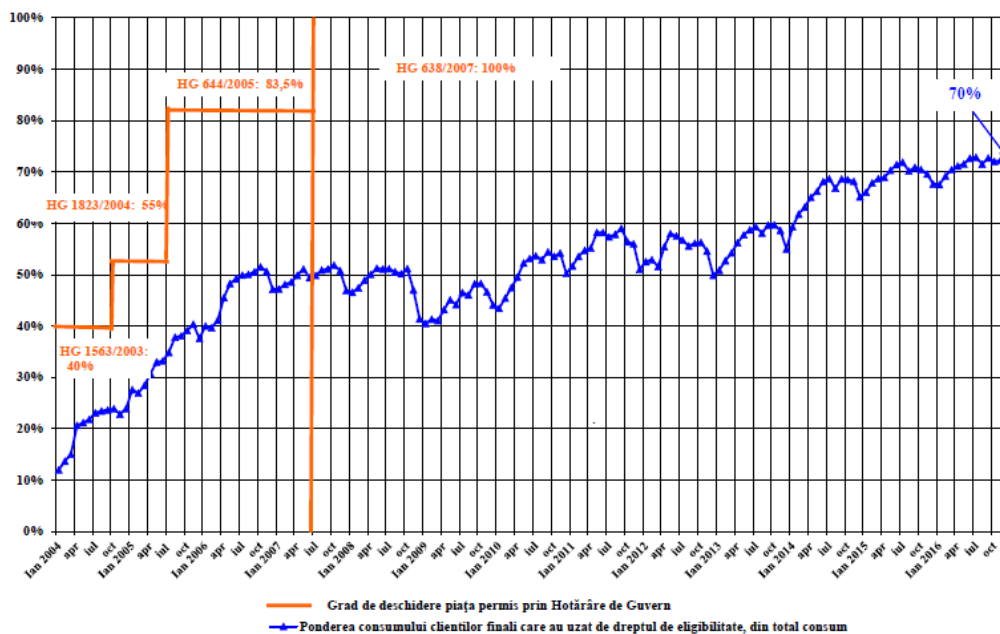

Sursa: Raportările lunare ale operatorilor economici participanți la piața angro, OPCOM S.A. și

Piața cu amănuntul de energie electrică

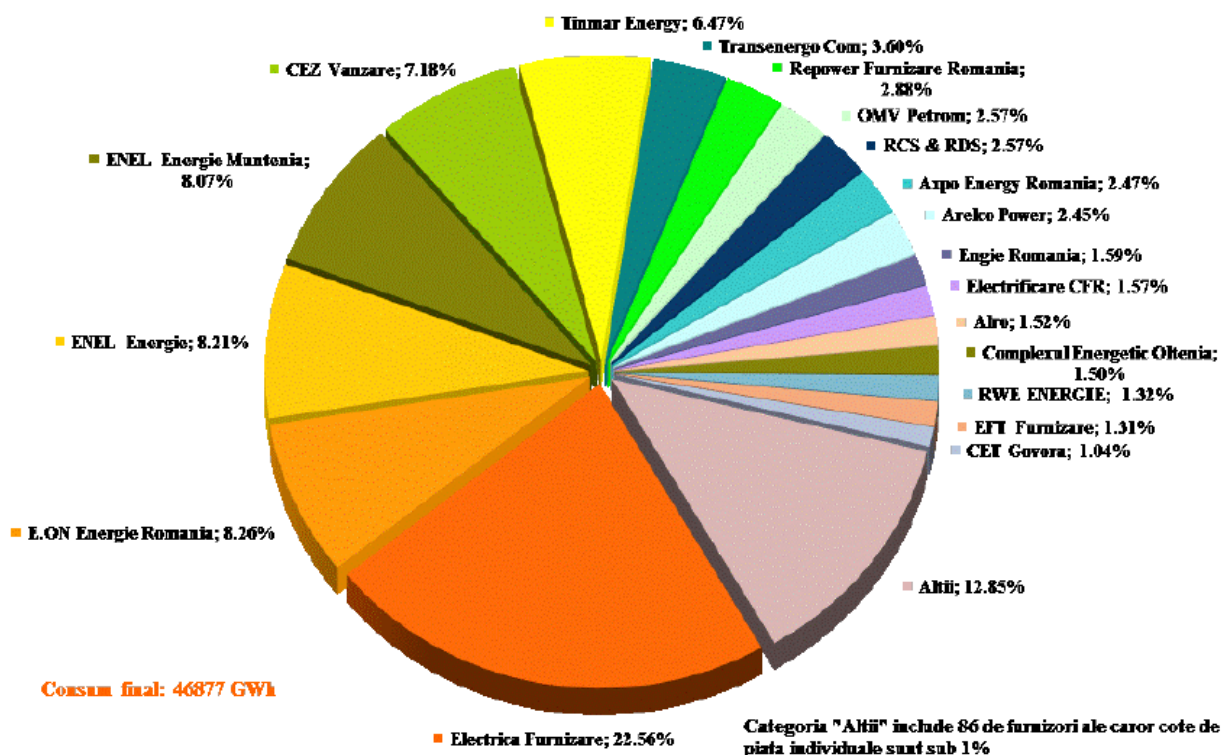
În perioada ianuarie 2004 – octombrie 2016, consumul clienților finali care și-au schimbat furnizorul sau și-au negociat contractele cu furnizorii de ultimă instanță care îi alimentau, raportat la consumul total, a evoluat conform figurii alăturată. Valorile precizate sunt valori cumulate de la începutul procesului de deschidere a pieței și sunt prezentate lunar.

Evoluția gradului de deschidere a pieței de energie electrică în perioada ianuarie 2004 – decembrie 2016

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor clienților finali – prelucrare SMPE

Cotele de piață ale furnizorilor de energie electrică pentru clienții finali (ianuarie—decembrie 2016)

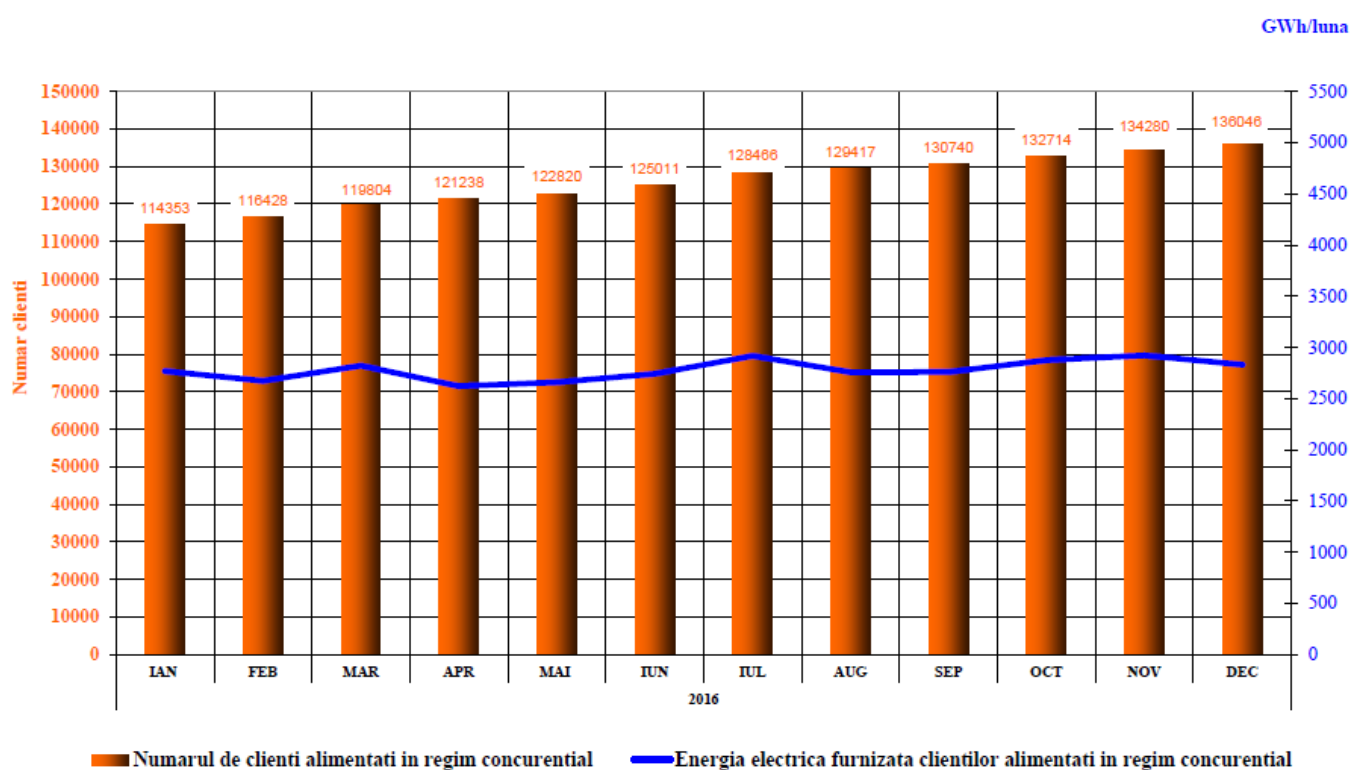
Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor clienților finali – prelucrare SMPE

Numărul furnizorilor ce activează pe PAM, structurat în funcție de dimensiunea activității desfășurate pe această piață în luna decembrie 2016

Numărul furnizorilor	Ponderea vânzărilor la clienții finali din totalul tranzacțiilor de vânzare			
	100%	75% - 100%	50% - 75%	<50%
Concurențiali	6	14	4	48
De ultimă instanță	0	4	1	0

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor clienților finali – prelucrare SMPE

Evoluția numărului clienților alimentați în regim concurențial și a energiei electrice furnizate acestora

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor clienților finali – prelucrare SMPE

PROMOVAREA PRODUCERII ENERGIEI ELECTRICE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE ȘI ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

Principalele reglementări emise în sectorul energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență în semestrul II 2016

- ⇒ Metodologia de monitorizare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi;
- ⇒ Modificarea și completarea Regulamentului de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi;
- ⇒ Modificarea Procedurii de avizare a proiectelor noi sau de re tehnologizare ale centralelor de cogenerare;
- ⇒ Modificarea și completarea Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență;
- ⇒ Metodologia de stabilire a cotelor anuale obligatorii de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie care beneficiază de sistemul de promovare prin certificate verzi și a celor de achiziție de certificate verzi;
- ⇒ Cota obligatorie estimată de achiziție de certificate verzi aferentă anului 2017;
- ⇒ Contribuția pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia;
- ⇒ Valorile bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2017;
- ⇒ Valorile prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență;
- ⇒ Prețul de referință și prețurile reglementate pentru energia electrică, aplicabile în anul 2017 producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare, care beneficiază de bonus.

Regulamentul de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi

Regulamentul de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi stabilește cadrul de reglementare pentru acreditarea grupurilor/centralelor electrice în vederea aplicării sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile stabilit prin Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare sistem de promovare prin certificate verzi, respectiv:

- a) etapele procesului de acreditare și conținutul documentației necesare acreditării;
- b) condițiile de acreditare;
- c) modul de aplicare a sistemului de promovare prin certificate verzi;
- d) drepturile și obligațiile operatorilor economici ale căror centrale electrice au fost acreditate;
- e) condițiile de modificare, suspendare și retragere a acreditării.

Principalele modificări aduse regulamentului au avut ca scop soluționarea problemelor identificate specifice producătorilor de energie electrică din biomasă, respectiv producătorilor de E-SRE care beneficiază de certificate verzi în baza înregistrărilor unor grupuri de măsurare a energiei electrice amplasate în instalațiile proprii.

Metodologia de monitorizare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi

Forma revizuită a Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi a fost elaborată astfel încât, atât ANRE cât și toți operatorii economici cu obligație de raportare a datelor necesare activității de monitorizare să aibă acces la un sistem eficient de raportare a informațiilor, care să permită urmărirea eficientă a tuturor indicatorilor aferenți schemei de sprijin prin certificate verzi.

Totodată, modificările propuse au în vedere diminuarea riscului apariției unor erori, identificarea în timp util a abaterilor de la cadrul de reglementare și posibilitatea de remediere a acestora în mod operativ.

În plus, în cadrul Metodologiei se stabilește un sistem unitar de raportare pe categorii de furnizori de informații, respectiv producătorii de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie (E-SRE), operatorii economici cu obligație de achiziție certificate verzi (CV), Operatorul de Transport și Sistem, Operatorii de Distribuție și OPCOM - Operatorul Pieței de Certificate Verzi, precum și modul de transmitere către ANRE a datelor aferente activității desfășurată de către aceștia. De asemenea, se are în vedere creșterea eficienței sistemului de colectare a informațiilor care să conducă la determinarea indicatorilor necesari urmăririi efectelor schemei de sprijin prin certificate verzi pentru promovarea energiei din surse regenerabile de energie din România, precum și responsabilizarea în mai mare măsură a

producătorilor de E-SRE, respectiv a operatorilor economici cu obligație de achiziție CV în a efectua corect, complet și precis raportarea datelor.

Principalele modificări față de Metodologia de monitorizare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi sunt:

- a) realizarea raportării datelor de către producătorii de E-SRE, respectiv operatorii economici cu obligație de achiziție CV și transmiterea informațiilor specifice machetelor de monitorizare printr-o interfață software dedicată direct pe site-ul ANRE;
- b) corelarea informațiilor solicitate prin Metodologie cu noul cadru de raportare și cu alte reglementări ANRE privind sistemul de promovare a E-SRE prin certificate verzi;
- c) urmărirea tranzacțiilor de energie electrică respectiv, de certificate verzi pe tipuri de contracte și tipuri de piețe;
- d) crearea unui cadru optim de verificare a informațiilor transmise de operatorii economici cu obligație de raportare;
- e) machetele prin care urmează a se transmite informațiile specificate în Metodologie vor fi aprobate prin decizie ANRE astfel încât să se asigure un cadru flexibil cu dinamica legislației.

GAZE NATURALE

Principalele reglementări emise în sectorul gazelor naturale în semestrul II 2016

- ⇒ Metodologia privind determinarea anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de furnizare a gazelor naturale;
- ⇒ Modalitățile de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale;
- ⇒ Metodologia de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă;
- ⇒ Regulamentul privind racordarea la conductele de alimentare din amonte;
- ⇒ Modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale;
- ⇒ Calendarul de desfășurare a procesului de rezervare de capacitate de transport în punctele de intrare/ieșire în/din Sistemul național de transport al gazelor naturale pentru anul gazier 2016-2017;
- ⇒ Metodologia de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă;
- ⇒ Venitul total și tarifele de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conductele de transport gaze naturale Isaccea 1 -Negru Vodă 1;
- ⇒ Venitul reglementat, venitul total și tarifele de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport;
- ⇒ Tarifele reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale și prețurile pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale;
- ⇒ Modul de alocare a cantităților de gaze naturale rezultate din activitatea de producție necesare acoperirii consumului clienților casnici și producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice, destinată consumului populației, pentru perioada 01 noiembrie 2016 – 31 martie 2017;
- ⇒ Convenția-cadru încheiată între operatorul de transport și de sistem și participanții la tranzacționarea gazelor naturale până la intrarea în sistemul național de transport a gazelor naturale;
- ⇒ Măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din statele membre ale Uniunii Europene învecinate României;
- ⇒ Nivelul stocului minim de gaze naturale la nivel național pentru titularii licențelor de furnizare care asigură aprovizionarea cu gaze naturale a clienților finali;
- ⇒ Modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a venitului reglementat, a venitului total și a tarifelor reglementate pentru activitatea de transport al gazelor naturale;
- ⇒ Modificarea și completarea Regulamentului pentru autorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 83/2014;
- ⇒ Modificarea și completarea Regulamentului pentru atestarea verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale;
- ⇒ Modificarea și completarea Regulamentului pentru autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale și a condițiilor – cadru de valabilitate aferente autorizațiilor.

Regulamentul privind racordarea la conductele de alimentare din amonte

Regulamentul privind racordarea la conductele de alimentare din amonte stabilește etapele și condițiile privind racordarea solicitanților la conductele de alimentare din amonte. Astfel, aplicarea regulamentului contribuie la asigurarea unui cadru unitar, transparent și nediscriminatoriu cu privire la derularea procesului de racordare la conductele de alimentare din amonte.

Regulamentul se aplică în relațiile dintre solicitanți și titularul licenței de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale în vederea racordării unui obiectiv, a modificării instalației de racordare sau actualizării unui aviz tehnic de racordare.

Titularul licenței de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale emite avizul tehnic de racordare care cuprinde condițiile tehnice specifice realizării instalației de racordare.

De asemenea, titularul licenței de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale poate refuza racordarea la conductele de alimentare din amonte numai în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare, prin emiterea unui refuz de racordare. Acesta cuprinde în mod obligatoriu motivele refuzului și se comunică solicitantului în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale

Modificarea Codului Rețelei pentru SNT a fost determinată de necesitatea trecerii la calculul dezechilibrelor zilnice înregistrate pe piața gazelor naturale, marcând astfel sfârșitul perioadei de tranziție parcursă de la ultimele modificări substanțiale ale acestei reglementări. În perioada respectivă au fost clarificate unele aspecte legate de metodele de calcul a acestor dezechilibre în funcție de specificitatea funcționării SNT în raport cu sistemele și partenerii adiacenți, precum și instrumentele pe care SNTGN Transgaz SA le-a dezvoltat pentru facilitarea calculelor. Astfel, modificările au avut în vedere:

- ⇒ clarificarea și detalierea definiției partenerului UR;
- ⇒ instituirea unei convenții obligatorii între operatorul de transport și de sistem și participanții la tranzacțiile cu gaze naturale în amonte de SNT, pe baza căreia participanții vor introduce în platforma electronică date privind cantitățile pe care le comercializează și care vor sta la baza calculelor eventualelor dezechilibre zilnice;
- ⇒ stabilirea fără echivoc a etapelor și termenelor aferente derulării proceselor de

rezervare de capacitate anuală, trimestrială, lunară și zilnică în punctele de intrare/ieșire în/din SNT, inclusiv în punctele noi, puse în funcțiune în cursul anului gazier;

- ⇒ extinderea termenului limită până la care poate fi efectuată nominalizarea intra-zilnică;
- ⇒ decalarea termenului de afișare a alocărilor pentru ziua anterioară pentru a permite operatorului de transport și de sistem să parcurgă etapele procesului de alocare în punctele de intrare în SNT;
- ⇒ descrierea detaliată a noului mecanism de alocare a cantităților de gaze naturale în punctele de intrare în SNT.

Scopul modificărilor aprobate prin acest ordin îl constituie detalierea și clarificarea aspectelor procedurale prevăzute în variantele anterioare ale Codului rețelei, cât și pentru aplicarea unor principii uniforme privind alocarea în punctele de intrare în SNT astfel încât să se evite, pe cât posibil, orice impact negativ asupra pieței de energie în ansamblu și în special asupra pieței gazelor naturale.

Stabilirea venitului reglementat, a venitului total și a tarifelor reglementate pentru activitatea de

Modificarea Metodologiei de stabilire pe puncte de intrare/ieșire a tarifelor reglementate de transport gaze naturale a fost determinată de ultimele evoluții înregistrate pe piața gazelor naturale din România, precum și de necesitatea:

- a) impulsiei tranzacțiilor cu gaze naturale pe platformele centralizate pentru a avea lichiditate și referințe de preț sustenabile în contextul unui proces tot mai alert de convergență al prețurilor producției interne de gaze naturale cu prețurile pentru cantitățile importate,
- b) eliminării dezechilibrelor în SNT prin facilitarea transferului de capacitate între

punctele de intrare/ieșire,

- c) ridicării unor așa-zise bariere în calea comerțului transfrontalier cu gaze naturale.

Scopul modificărilor aprobate prin acest ordin îl constituie asigurarea condițiilor necesare pentru buna funcționare a pieței gazelor naturale din România și pentru integrarea pieței naționale în piața internă europeană a gazelor naturale și accesului nediscriminatoriu al terților la sistemele de transport al gazelor naturale pe puncte de intrare/ieșire a tarifelor reglementate de transport gaze naturale 2016.

Simplificarea procedurilor de autorizare în domeniul gazelor naturale

În vederea simplificării procesului de autorizare a persoanelor fizice și juridice în domeniul gazelor naturale, ANRE a aprobat Ordinele nr. 104 și nr. 105 de modificare a Regulamentului pentru atestarea verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale aprobat prin Ordinul ANRE nr. 22/2013, respectiv Regulamentului pentru autorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale aprobat prin Ordinul 83/2014.

Prin modificările aduse s-au avut în vedere atât actualizarea procedurilor de autorizare care

reprezintă cadrul de reglementare în domeniu, precum și introducerea unor măsuri de debirocratizare și securizare a acestui proces.

Dintre acestea menționăm:

- a) eliminarea legitimațiilor în format fizic, acestea existând în format electronic în Registrul Electronic de Evidență a Legitimațiilor ce poate fi consultat pe pagina de internet a ANRE, și
- b) înscrierea pe ștampilă a perioadei de valabilitate a legitimației pentru instalatorii autorizați.

Metodologia privind determinarea anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de furnizare a gazelor naturale

Metodologia privind determinarea anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de furnizare de gaze naturale are ca scop stabilirea modalității în care se determină anual nivelul stocului minim de gaze naturale pentru titularii licenței de furnizare a gazelor naturale care au în portofoliu clienți finali, pe care aceștia au obligația să îl constituie în depozitele de înmagazinare subterană în fiecare an, astfel încât să fie asigurată alimentarea cu gaze naturale a clienților finali în condiții de continuitate și siguranță.

Conform Metodologiei, titularii licențelor de furnizare de gaze naturale au obligația de a constitui în depozitele de înmagazinare subterană un stoc minim de gaze naturale, în fiecare an "n", până la data de 31 octombrie inclusiv, prin:

- a) înmagazinarea gazelor naturale în nume propriu, prin încheierea de contracte de înmagazinare subterană a gazelor naturale cu unul dintre titularii licenței de operare a sistemelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale; și/sau
- b) încheierea, până la data de 31 octombrie a fiecărui an, de contracte de vânzare-cumpărare ce au ca obiect cantități de gaze naturale provenite din depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, înmagazinate de un alt titular al licenței de furnizare a gazelor naturale; și/sau
- c) încheierea de contracte de mandat cu un alt titular al licenței de furnizare a gazelor naturale, în vederea înmagazinării gazelor naturale.

Modalitățile de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale

Această reglementare are ca scop stabilirea modalității prin care se determină anual nivelul stocului minim de gaze naturale, pentru fiecare titular al licenței de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale, necesar pentru operarea și asigurarea echilibrului fizic al sistemelor de transport al gazelor naturale.

Astfel, în vederea stabilirii nivelului stocului minim de gaze naturale aferent anului "n", fiecare titular al licenței de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale are obligația de a transmite anual către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), până la data de 2 aprilie a anului "n", următoarele informații:

- a) cantitatea minimă de gaze naturale ce trebuie menținută în sistemul de transport al gazelor naturale pentru a păstra parametrii funcționali ai acestuia la nivelul limitei minime impuse de operarea sistemului de transport în condiții de siguranță și eficiență;
- b) cantitatea maximă de gaze naturale ce poate fi

înregistrată la un moment dat în sistemul de transport al gazelor naturale fără depășirea limitei maxime impuse de operarea sistemului de transport în condiții de siguranță și eficiență;

- c) informații privind bilanțul zilnic al sistemului de transport al gazelor naturale în perioada 1 octombrie anul "n-2"-31 martie anul "n-1" și în perioada 1 octombrie anul "n-1" -31 martie anul "n", conform modelului prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin;
- d) informații privind cantitatea de gaze naturale existentă în sistemul de transport al gazelor naturale la începutul următoarelor zile gaziere: 1 octombrie anul "n-2", 31 martie anul "n-1", 1 octombrie anul "n-1" și 31 martie anul "n";
- e) informații privind utilizarea efectivă, în perioadele prevăzute la lit. c), a cantităților aferente stocului minim constituit.

Nivelul stocului minim de gaze naturale aferent anului "n" se calculează pentru fiecare titular al licenței de operare a sistemului de transport al gazelor naturale.

Nivelul stocului minim de gaze naturale la nivel național pentru titularii licențelor de furnizare care asigură aprovizionarea cu gaze naturale a clienților finali pentru ciclul de înmagazinare 2016-2017

STOC AFERENT CATEGORIEI:	MWh
Clienți finali casnici	8.510.541,349
Clienți finali producători de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele destinate consumului populației	3.515.426,668
Clienți finali noncasnici	6.314.894,369
TOTAL	18.340.862,385

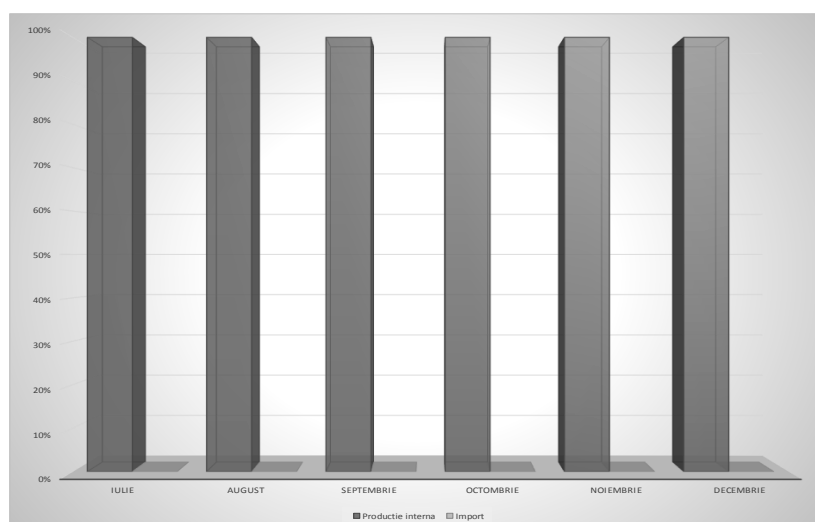
Lista procentelor aferente fiecărei categorii de clienți finali pentru care titularii de licență de furnizare de gaze naturale trebuie să constituie stoc minim

CATEGORIE DE CLIENȚI	PROCENTE
Clienți casnici	28,15%
Clienți producători de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele destinate consumului populației	29,02%
Clienți finali noncasnici	9,57%

Structura amestecului de gaze naturale pentru clienții casnici și pentru clienții noncasnici producători de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației, stabilită de ANRE

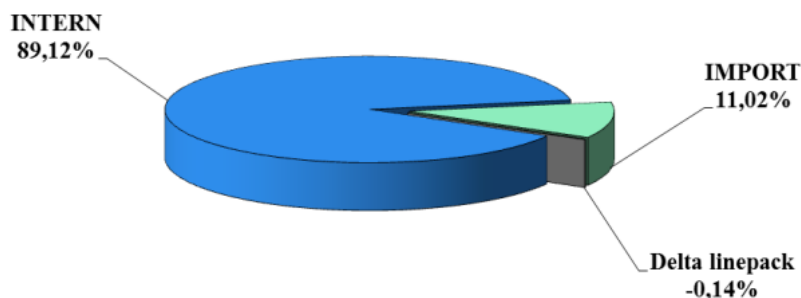
INDICATORI	MWh					
	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
CERERE	888.785,297	857.636	1.026.862	3.041.738	5.020.650	7.617.034
TOTAL SURSE, din care:	888.785,297	857.636	1.026.862	3.041.738	5.020.650	7.617.034
producție internă curentă	888.785,297	857.636	1.026.862	2.936.499	3.555.000	4.200.000
producție internă extrasă din depozitele de înmagazinare	0,000	0,000	0,000	105.239	1.465.650	3.417.034
import	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

2016	Producție internă	Import
Iulie	100%	0%
August	100%	0%
Septembrie	100%	0%
Octombrie	100%	0%
Noiembrie	100%	0%
Decembrie	100%	0%

Monitorizarea pieței de gaze naturale în semestrul II 2016

Tipul surselor de gaze naturale în luna septembrie 2016

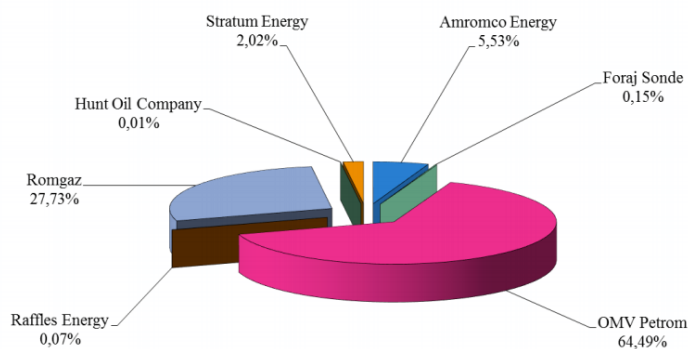

Producția internă de gaze naturale în luna septembrie 2016, ce intră în consum a reprezentat 89,12% din totalul surselor. Primii doi producători (Romgaz și OMV Petrom) acoperă 92,23% din această sursă.

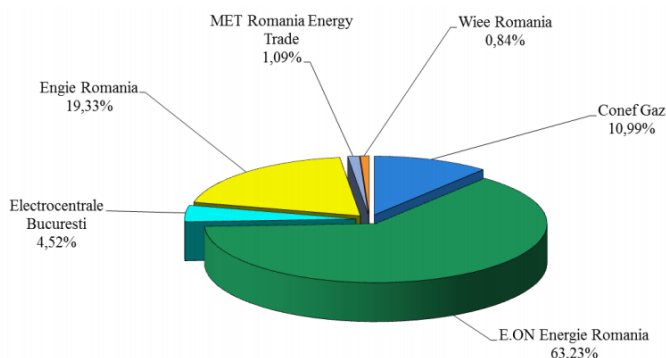
Importul ce a intrat în consum în luna curentă, a reprezentat diferența, respectiv 11,02%. Primii trei importatori—furnizori interni—au realizat împreună 93,55%.

Linepack este cantitatea de gaze naturale aflată la un moment dar în SNT; delta linepack lunar este diferența dintre linepack la sfârșit de lună și linepack la început de lună.

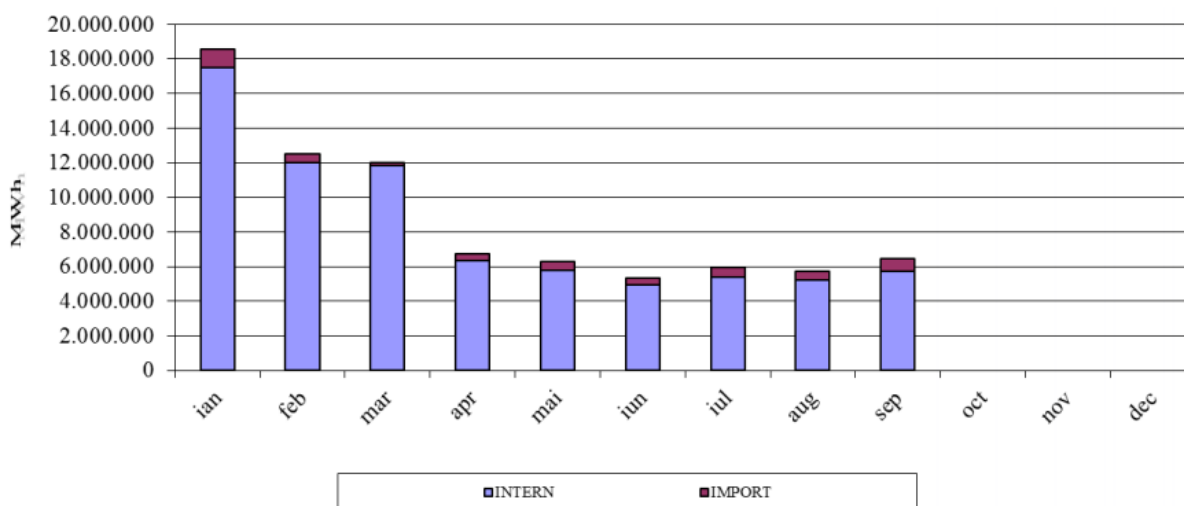
Structura gazelor din producția internă intrate în consum în luna septembrie 2016

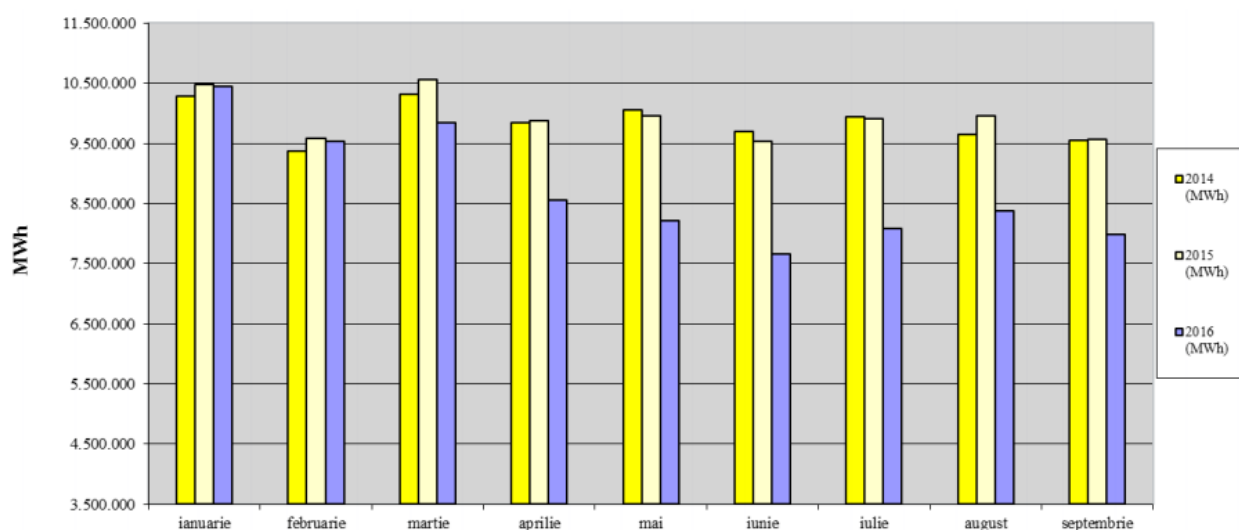
Structura importului de gaze naturale consumat în luna septembrie 2016

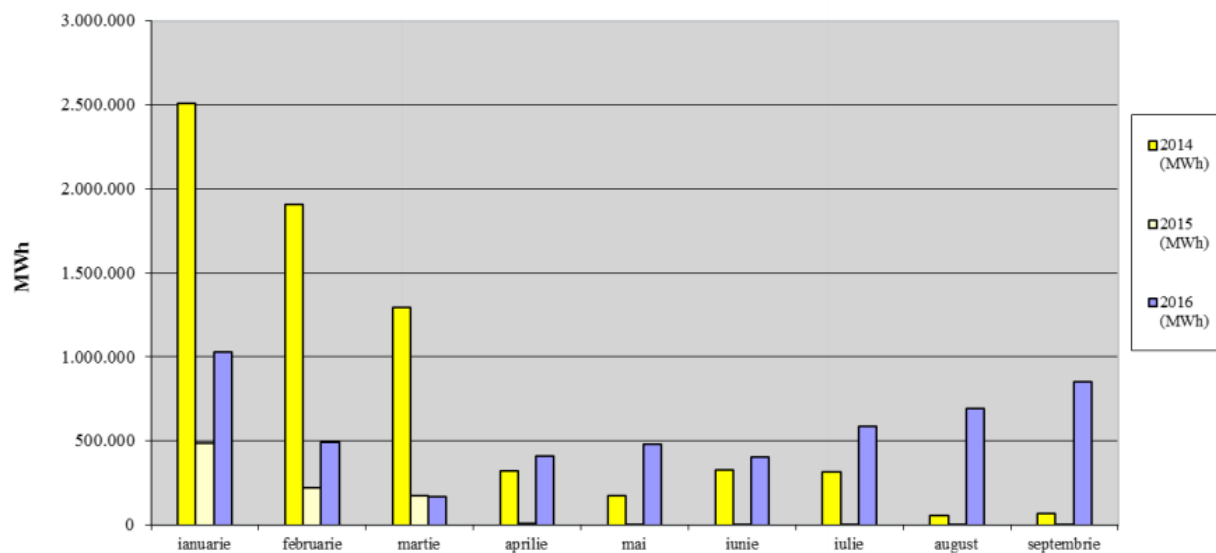
Consumul intern lunar și acoperirea cu gaze naturale (intern, import)

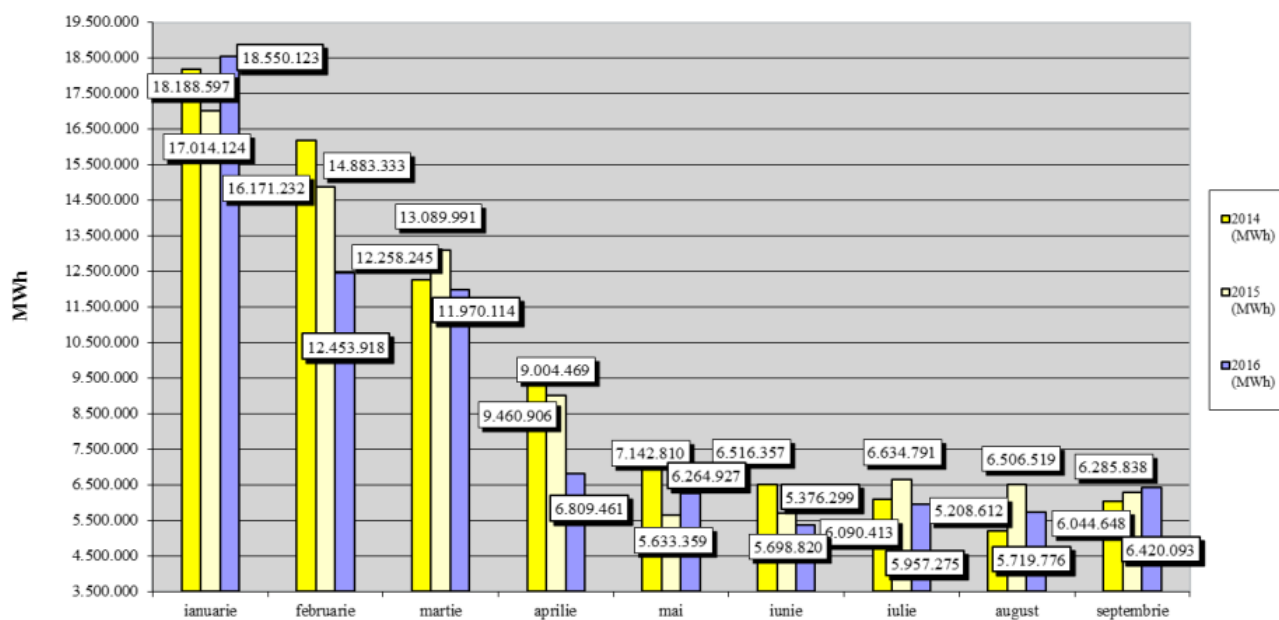
Producția curentă de gaze naturale 2014/2015/2016

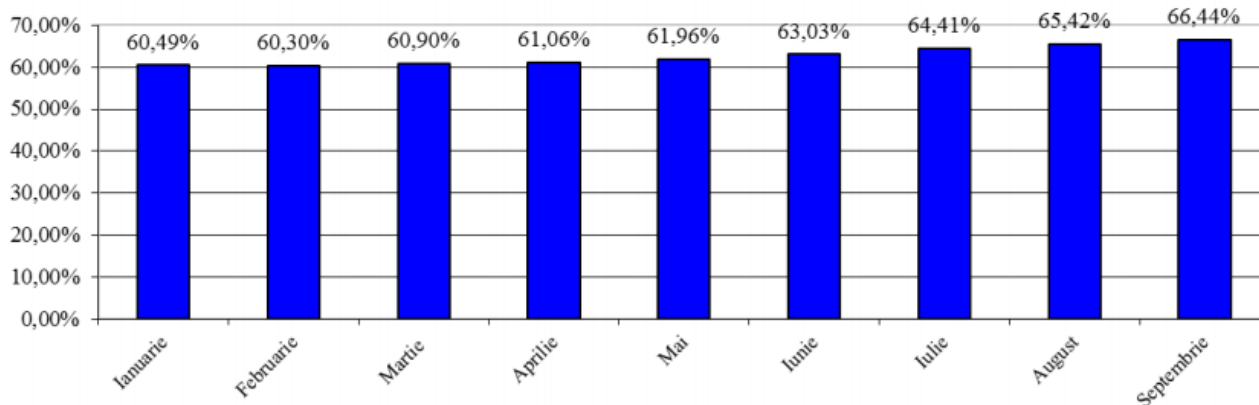
Importul curent de gaze naturale 2014/2015/2016

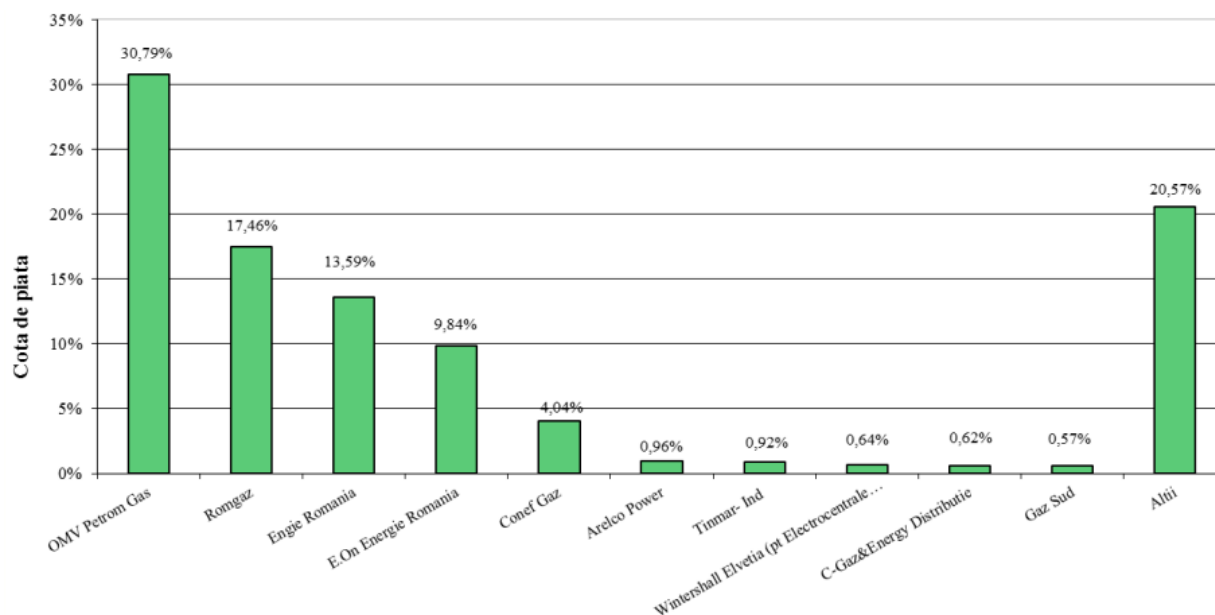
Consumul lunar de gaze naturale 2014/2015/2016

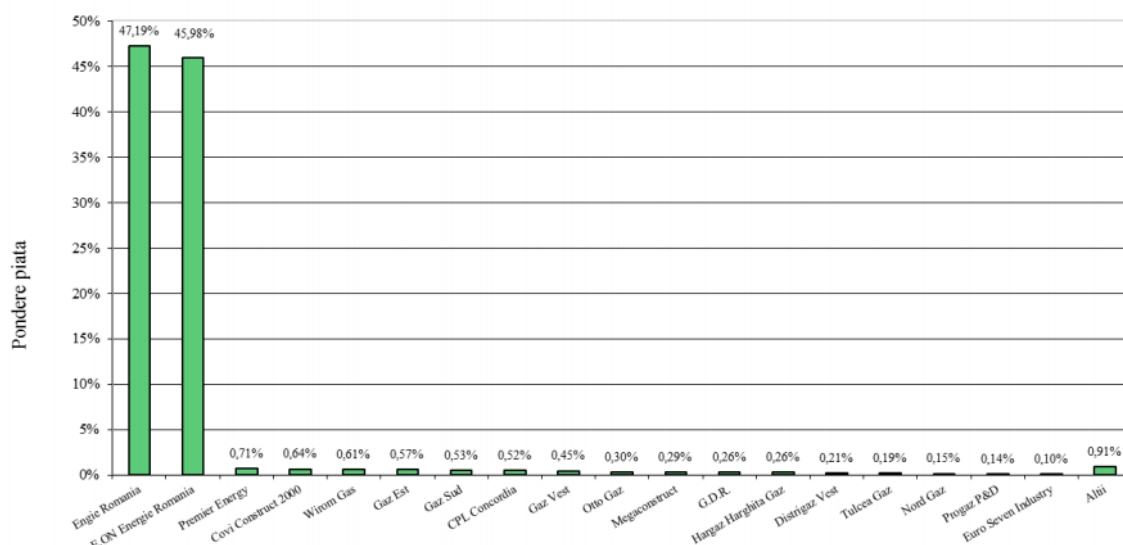
Gradul lunar de deschidere a pieței interne în anul 2016 (cumulat)

Cota de piață a furnizorilor interni de gaze naturale pe piața liberă în luna septembrie 2016

Ponderea furnizorilor pe piața reglementată în luna septembrie 2016

EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Rezultatele activității de autorizare/atestare a auditorilor și managerilor energetici

Managementul energetic, aplicat într-o societate economică, are ca principal obiectiv asigurarea unui consum judicios și eficient al energiei, în scopul maximizării profitului prin minimizarea costurilor energetice, mărind în acest mod competitivitatea pe piață a societății. Serviciile de management energetic prezintă o importanță majoră în cadrul unei societăți economice în

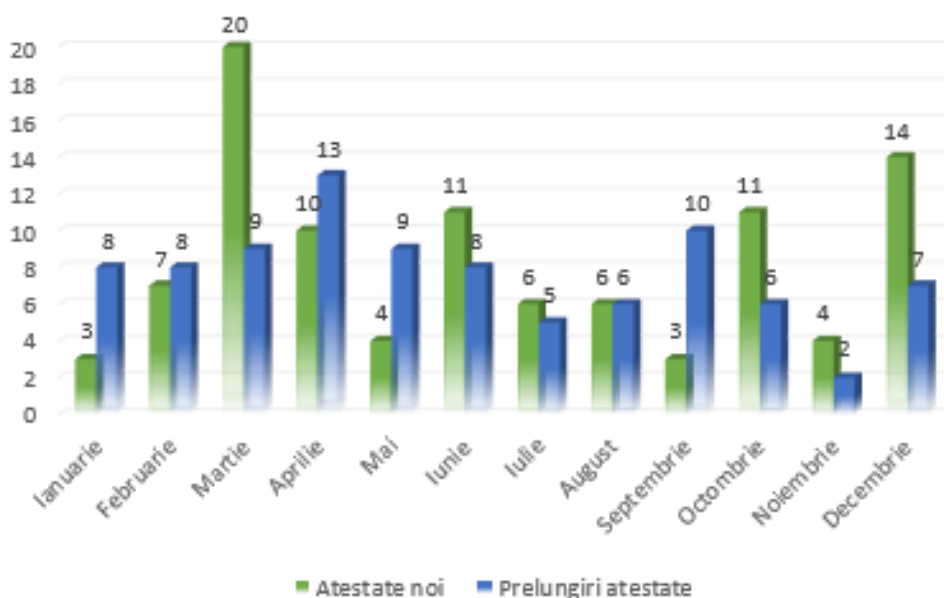
monitorizarea consumurilor energetice și reducerea costurilor aferente acestora prin implementarea unui plan de îmbunătățire a eficienței energetice ce conține măsuri de eficiență energetică care să conducă la economii de energie măsurabile și cu efecte vizibile în scăderea costurilor cu energia.

În anul 2016 rezultatele documentațiilor analizate se prezintă astfel:

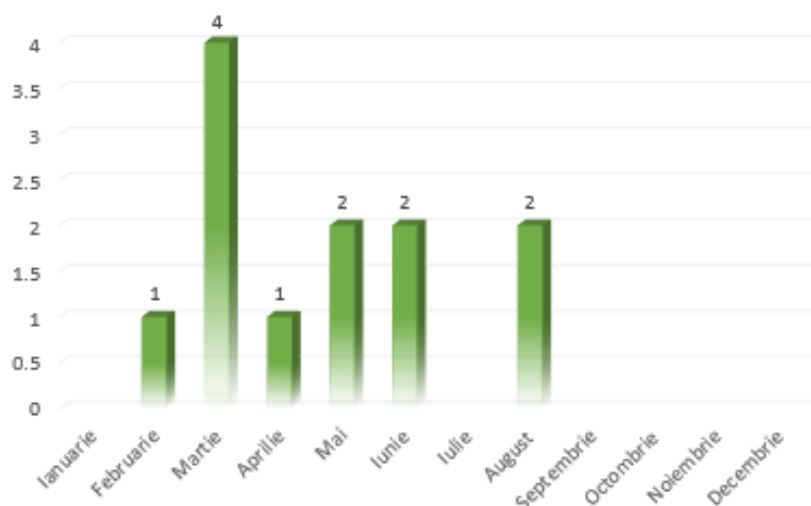
Structura autorizațiilor / atestatelor / acreditărilor în anul 2016

Anul 2016	Total	Atestate/Autorizații	Prelungiri atestate/
Manageri energetici	190	99	91
Auditori energetici persoane fizice	87	42	45
Auditori energetici persoane juridice	23	11	12
Societati prestatoare de servicii energetice acreditate	12	12	-

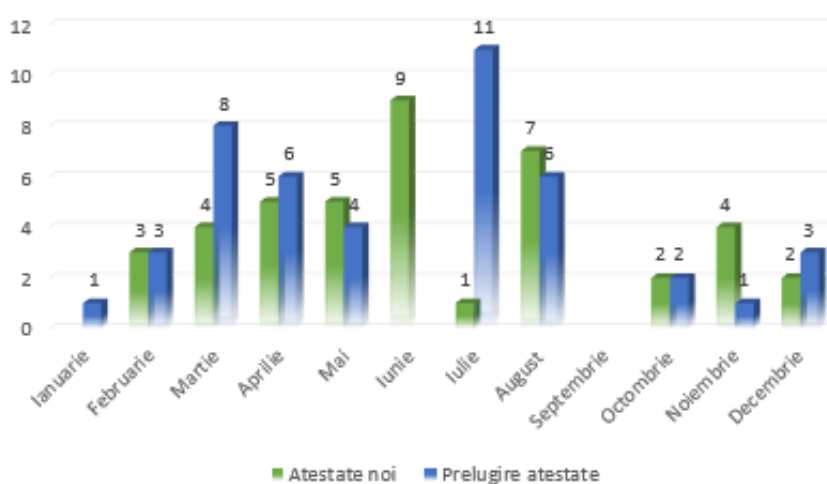
Situația centralizată privind atestarea managerilor energetici în anul 2016

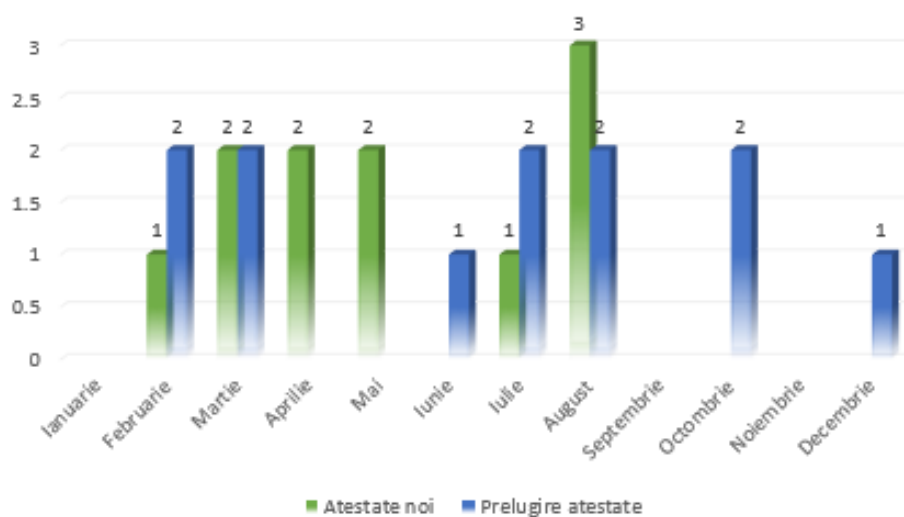
Situația agerării societăților prestatoare de servicii energetice pe luni ale anului 2016

Situația autorizării auditorilor energetici persoane fizice inclusiv prelungiri ale autorizațiilor,

Situația autorizării auditorilor energetici persoane juridice inclusiv prelungiri ale autorizațiilor,

Evenimente din sector cu participarea ANRE

Vizita Comisiei de Reglementare în domeniul Energiei și al Apei din Bulgaria la ANRE

În perioada 26-27 septembrie 2016, în cadrul Acordului de cooperare între organismele de reglementare din Bulgaria și România, semnat în data de 17.02.2016 la Sofia, o delegație a Comisiei de reglementare în domeniul Energiei și al Apei (EWRC) din Bulgaria a efectuat o vizită la ANRE.

Delegația bulgară a fost condusă de domnul prof. dr. Ivan N. Ivanov, președinte al EWRC, iar din componența acesteia au mai făcut parte doamna Evgenia Haritonova, membră a Comitetului de reglementare, domnul Plamen Mladenovski, director al

Direcției generale energie electrică și termică și doamna Vera Georgieva șef serviciu în cadrul acestei direcții, doamnele Elena Marinova, director Direcția juridică și Radostina Metodieva, șef serviciu în cadrul direcției, domnul Milen Dimitrov și doamna Viktoriya Dzhermanova, experți principali în cadrul Direcției generale pentru gaze naturale, doamna Borislava Petrakieva, expert relații internaționale, precum și alți membrii ai EWRC. Delegația EWRC a fost însoțită și de domnul Kiril Dimitrov, secretar III al Ambasadei Bulgariei în România.

La discuții, partea română a fost reprezentată de domnul Niculae Havrilet, președinte ANRE, domnul Emil Calotă, vicepreședinte ANRE, precum și de directorii generali ai direcțiilor generale Acces la rețea și autorizare în domeniul energiei electrice, Reglementări tehnice și autorizare în domeniul gazelor naturale, Piață de energie electrică, Piață gaze naturale, prețuri și tarife reglementate și de directorul Direcției relații internaționale, analiză reglementări.

Principalele subiecte abordate în cadrul discuțiilor s-au referit la: procesul de liberalizare a pieței de energie electrică din Bulgaria și experiența ANRE la derularea cu succes a procesului de liberalizare a acestei piețe, armonizarea legislației secundare în domeniul gazelor naturale cu legislația europeană și aplicarea prevederilor codurilor de rețea, interconectarea transfrontalieră cu Bulgaria în domeniul gazelor naturale, alocarea capacităților de interconexiune în cursul zilei pe granița România-Bulgaria, monitorizarea pieței de energie electrică etc.

Vizita delegației Ministerului Energiei din Polonia

În data de 27 iulie 2016, președintele Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, Niculae Havrileț, a primit în vizită delegația Ministerului Energiei din Polonia, în vederea consolidării relațiilor româno-polone în domeniul energiei.

Delegația poloneză a fost condusă de domnul Michał Kurtyka, subsecretar de stat al Ministerului Energiei din Polonia, iar din componența ei au mai făcut parte domnul Paweł Leszczyński, asistent politic al Ministrului Energiei din Polonia, domnul Krzysztof Wolniarski, specialist principal în cadrul Departamentului de relații internaționale al Ministerului Energiei din Polonia, precum și doamna Magdalena Pieńkowska, specialist în cadrul Departamentului petrol gaze al Ministerului Energiei din Polonia. De asemenea, din partea Ambasadei Republicii Polone la București a participat doamna Ewa Puścion, consilier la Secția politico-economică.

Pe lângă evoluția piețelor naționale de energie în context european, au fost discutate politicile și măsurile necesare în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale, procesul de liberalizare a piețelor de energie, eliminarea barierelor de piață, asigurarea unui cadru transparent și eficient de tranzacționare, precum și promovarea investițiilor.

De asemenea, părțile au convenit asupra necesității întăririi cooperării și a schimbului de bune practici în domeniul energetic, atât la nivelul celor două state, cât și la nivel regional.

Participarea conducerii ANRE la evenimentele din sector

- ♦ 19 septembrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la atelierul de lucru *"Matematici aplicate în reglementările din domeniul energiei"*, organizat de Autoritatea de reglementare în domeniul energiei din Ungaria (HEA), la Budapesta.
- ♦ 27-29 septembrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la *Conferința "Global Oil and Gas South Eastern Europe & Mediterranean"*, eveniment organizat de ITE Group, la Atena, Grecia. Principalul subiect abordat în cadrul evenimentului s-a referit la politicile UE privind diversificarea surselor de energie în vederea stimulării statelor membre de creștere a securității energice, precum și importanța fundamentală a zonelor Mării Negre și Mării Mediterane pentru siguranța aprovizionării cu energie în viitor.
- ♦ 7 octombrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat în calitate de speaker la *masa rotundă "Give Energy a Chance: Energy Union and Regional Transformations"* din cadrul *Bucharest Forum 2016*, organizată de Institutul Aspen România și German Marshall Fund of the US, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe al României. Oficiali de rang înalt, importanți reprezentanți ai mediului de afaceri și experți la nivel mondial s-au reunit pentru a cincea oară la București.
- ♦ 17 noiembrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la *cea de-a XVII-a Ședință a Adunării Generale a Centrului Român al Energiei (CRE)*. În calitate de vorbitor, dl. președinte, Niculae Havrileț, s-a adresat membrilor CRE pe tema *"Preluarea Președinției Asociației EnR de către ANRE"*.
- ♦ 22 noiembrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la conferința *"25 years of German-Polish Treaty of Good Neighbourship — a model for Europe"*, organizat de Ambasada Republicii Federale Germania la București.
- ♦ 12 decembrie — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la *cea de-a 30-a Întâlnire a Comitetului regional de coordonare al ACER* a cărui subiect principal de discuție l-a constituit inițiativa regională în domeniul gazelor naturale în regiunea sud și sud-est.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

Direcția Comunicare, Cooperare și Relația cu Parlamentul

Str. Constantin Nacu nr. 3

București, Sector 2

ROMÂNIA

020995

Tel: 021/327.81.74

Fax: 021/312.43.65

E-mail: anre@anre.ro

www.anre.ro

www.facebook.com/anreromania/